

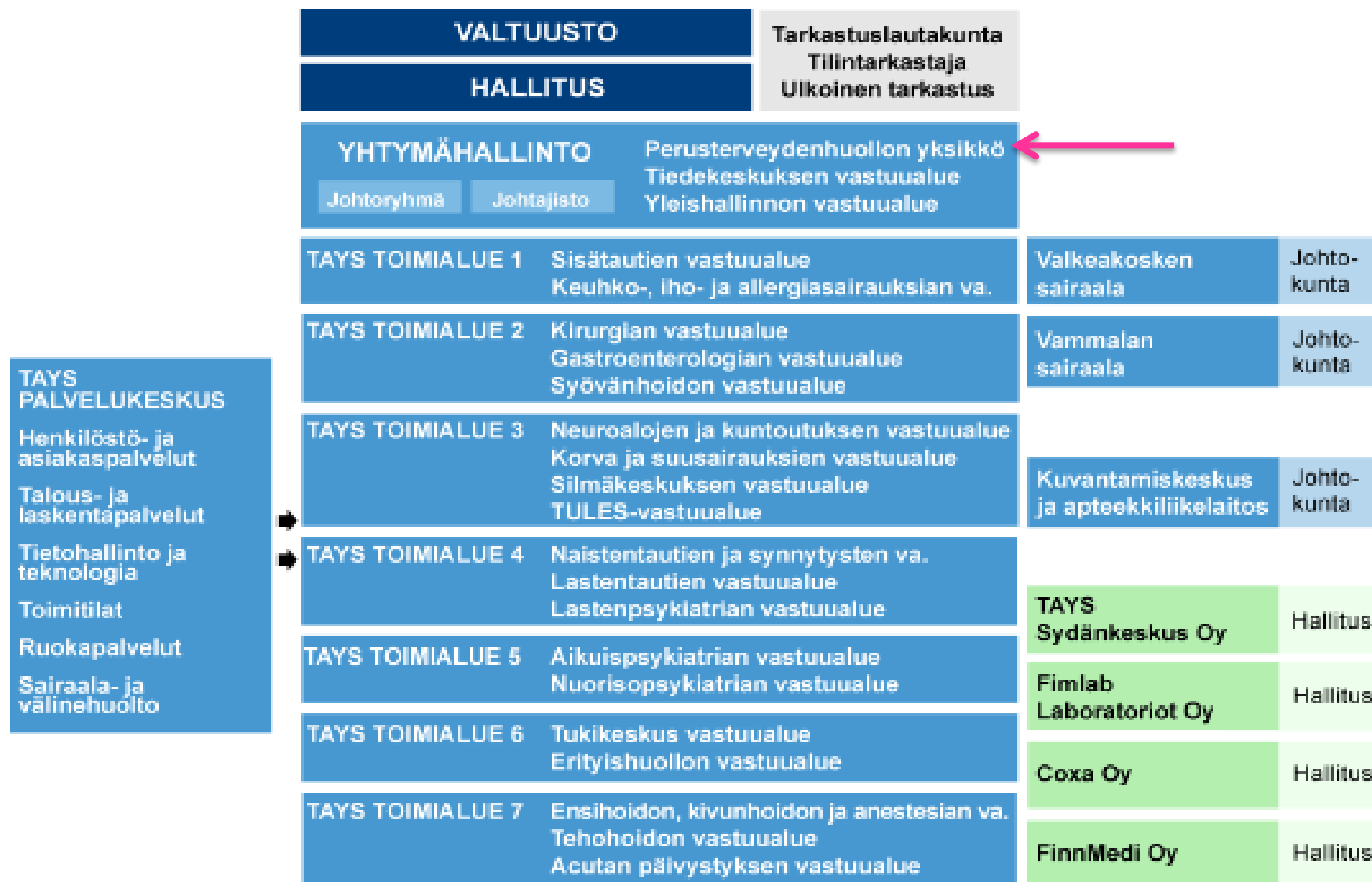
*Elämän
tähden*

SÄHKÖINEN HYVINVOINTIKERTOMUS RIKOSTEN EHKÄISYN TYÖVÄLINEENÄ

**Turvallisuutta yhteistyöllä ja kansalaisia osallistamalla
Tampere 22.3.2017**

Ylilääkäri Maarit Varjonen-Toivonen

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin organisaatio

VÄESTÖN TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Terveystenhuoltolaki (1326/2010) 12 §

- ❖ **Kunnan on seurattava** asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin.
- ❖ Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on **raportoitava valtuustolle vuosittain**, minkä lisäksi valtuustolle on **kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi hyvinvointikertomus**.
- ❖ Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet, määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet ja käytettävä näiden perustana kuntakohtaisia hyvinvointi- ja terveysosoittimia.
- ❖ Kunnan on nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot.
- ❖ Kunnan **eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä** terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.
- ❖ Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen sekä yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.
- ❖ Jos sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestetty useamman kunnan yhteistoimintana, yhteistoiminta-alueen on osallistuttava asiantuntijana eri toimialojen väliseen yhteistyöhön sekä sosiaalisten ja terveysvaikutusten arviointiin alueen kunnissa.

2.3.2017 Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä ...

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

7 §. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa, mm.

- ❖ Raportoitava kunnanvaltuustolle vuosittain. Lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmistettava hyvinvointikertomus
- ❖ Strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet.
- ❖ **Päätösten vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen on arvioitava ennakkoon** ja otettava huomioon kunnan eri toimialojen päätöksenteossa.
- ❖ Hyvinvointikertomus on toimitettava maakunnalle ja julkaistava julkisessa tietoverkossa

8 §. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen maakunnassa, mm.

- ❖ Maakunnan on **arvioitava ennakkoon ja otettava huomioon päätösten vaikutukset** eri väestö-ryhmien hyvinvointiin ja terveyteen
- ❖ Maakunnan on valmistettava omalta osaltaan valtuustolleen valtuustokausittain **alueellinen hyvinvointikertomus** väestön hyvinvoinnista, terveydestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä.
- ❖ Kertomus laaditaan yhteistyössä alueen kuntien kanssa.
- ❖ Hyvinvointikertomus on julkaistava julkisessa tietoverkossa.

Sisältö

- ❖ **Sähköinen hyvinvointikertomus**
 - ❖ Taustaa
 - ❖ Rakenne
 - ❖ Turvallisuusindikaattorit
- ❖ **Sähköinen hyvinvointikertomus hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisen työkaluna Pirkanmaalla**
- ❖ **Sähköinen hyvinvointikertomus rikosten ehkäisyn työvälineenä**

Sähköinen hyvinvointikertomus, määrittelyä

- ❖ Sähköinen hyvinvointikertomus on **internetissä toimiva työväline**, jolla kunnat voivat valmistella sekä valtuustokausittaisen laajan hyvinvointikertomuksen että vuosiraportoinnit valtuustolle.
- ❖ Sähköinen hyvinvointikertomus on **tiedolla johtamisen työväline** kunnille ja kuntayhtymille. Hyvinvointikertomuksen tuottamaa tietoa voidaan käyttää kuntastrategian suunnittelun pohjana ja tieto tukee vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua, toteutusta ja arviointia.
- ❖ **Työväline** soveltuu laajan valtuustokausittaisen hyvinvointikertomuksen valmisteluun ja siinä asetettujen painopisteiden vuosittaiseen arviointiin ja raportointiin. Se **voidaan liittää osaksi kunnan talouden ja toiminnan suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin toiminnallista vuosikelloa**.
- ❖ Hyvinvointikertomuksen tulee olla **osa kunnan strategiatyötä sekä toiminnan ja talouden suunnittelua**. Kertomuksen **laadinta** tulee siten ajoittaa **osaksi kunnan toiminnan ja talouden vuosikelloa** siten, että se palvelee valtuustokausittaista ja vuosittaista suunnittelurytmiä.

Sähköinen hyvinvointikertomus -työkalu

❖ Sähköinen hyvinvointikertomus koostuu kahdesta osiosta:

❖ Laaja hyvinvointikertomus

Toimikautensa päättävän ja aloittavan valtuuston työtä tukeva asiakirja, joka suositellaan valmisteltavaksi valtuustokausien vaihtuessa vanhan valtuuston toimesta.

❖ Vuosiraportti

Toimikaudellaan olevan valtuuston työtä tukeva asiakirja, jonka kautta arvioidaan laajan hyvinvointikertomuksen painopisteiden ja tavoitteiden onnistumista.

Valmistellaan valtuustokauden jokaisena vuonna osana talouden ja toiminnan suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin toiminnallista vuosikelloa. ”

❖ Vaikutusten ennakoarvioinnin työväline (EVA) koostuu kahdesta osiosta:

❖ Suppea EVA

Asiakirja, jolla voidaan tarkastella päätösesityksen vaikutuksia samanaikaisesti eri näkökulmista. Päätösesitysten vaikutusta arvioidaan sekä lyhyellä että pitkällä aikajänteellä. Suppeaa EVAa suositellaan käytettäväksi yhdessä laajan EVAn kanssa, mutta sitä voidaan käyttää myös omana asiakirjanaan.

❖ Laaja EVA

Asiakirja, jolla voidaan käsitellä päätösesityksen rinnalla eri vaihtoehtoja päätösesityksen tueksi. Sen avulla voidaan vertailla eri vaihtoehtoja ja valita paras mahdollinen vaihtoehto, joka nostetaan päätösesitykseksi. Laajaa EVAa suositellaan käytettäväksi suppean EVAn jälkeen, mutta sitä voidaan käyttää myös omana asiakirjanaan.

TAUSTAA

- ❖ Terveystieteiden lae 1326/2010: tiedolla johtaminen kunnan hyvinvointityössä
- ❖ Kanerva-Kaste: Kaste-valtionavustushanke 2008 – 2011
 - ❖ TEHO-työkalu
- ❖ TerPS (Terveempi Pohjois-Suomi) Kaste-valtionavustushanke 2008 – 2011
 - ❖ Kunnan poikkitoiminnallisen hyvinvointityön kehittäminen
- ❖ TerPS2 Kaste-valtionavustushanke 2012 – 2014
 - ❖ Kunnan poikkitoiminnallisen hyvinvointityön kehittäminen
 - ❖ Osallisuuden lisääminen
 - ❖ Sähköinen hyvinvointikertomus –työkalun kehittäminen: versiot 0.2 ja 0.3
- ❖ Kuntaliitto 2014 -> FCG
 - ❖ 2016 versio 0.4
 - ❖ Lisää ominaisuuksia, uusi ulkoasu
 - ❖ Lisenssipohjainen: kunnat (asukasmäärä), muut toimijat
 - ❖ EVA-osiot
 - ❖ Iso päivitys kesä 2017

Päätösten ennakoarviointimenettely: rakenne

Suppea EVA

1. Esittelijät ja valmistelijat
2. Valmisteluakataulu
3. Nykytilan kuvaus
4. Ehdotettu päätösesitys
5. Ehdotetun päätösesityksen vaikutusten tarkastelua
6. Yhteenveto ehdotetun päätösesityksen vaikutuksista
7. Päätös varsinaisen ennakoarvioinnin tarpeellisuudesta

Arviointinäkökulmat

- ❖ Kuntalainen
 - Turvallisuus ml. tietoturva
- ❖ Ympäristö
- ❖ Organisaatio ja henkilöstö
- ❖ Talous

Laaja EVA

1. Esittelijät ja valmistelijat
2. Valmisteluakataulu
3. Nykytilan kuvaus
4. Ehdotettu päätösesitys
5. Päätösvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelua
 - 5.1 Vaihtoehto 1
 - 5.2 Vaihtoehto 2
6. Yhteenveto ja johtopäätökset päätösvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelusta
7. Päätösvaihtoehtojen vertailu
8. Yhteenveto ja johtopäätökset päätösvaihtoehtojen vertailusta
9. Päätösesitys
10. Päätöksen seuranta- ja arviointisuunnitelma
11. Päätösesityksen hyväksyjät

Laaja hyvinvointikertomus 2017 – 2020: rakenne

❖ Osa I Väestön hyvinvoinnin kehitys valtuustokaudella 2013 – 2016

1. Indikaattoreiden ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

- Talous ja elinvoima
- Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet
- Nuoret ja nuoret aikuiset
- Työikäiset
- Ikäihmiset
- Kaikki ikäryhmät

2. Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

3. Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

❖ Osa II Hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2017 – 2020

4. Hyvinvoinnin painopisteet ja strategiset suunnitelmat

5. Huomioitavat kansalliset ja alueelliset hyvinvoinnin edistämisen ohjeet, suositukset ja suunnitelmat

6. Hyvinvointisuunnitelma vuosille 2017 – 2020 (suunnittelutaulukko)

❖ Osa III Valtuustokäsittely

7. Suunnitelman laatijat

8. Suunnitelman hyväksyminen

Turvallisuusindikaattorit

1.

❖ Kaikki ikäryhmät

- Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 – 24 –vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä
- Nuorisotyöttömät, % 18 – 24 vuotiaasta työvoimasta
- Poliisin tietoon tulleet **henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset**/ 1 000 asukasta
- Poliisin tietoon tulleet **omaisuusrikokset**/ 1 000 asukasta
- Poliisin tietoon tulleet **rattijuopumustapaukset**/ 1 000 asukasta
- Poliisin tietoon tulleet **huumausainerikokset**/ 1 000 asukasta

❖ Ikäryhmittäin

1. Hyvinvointi/ Elämänlaatu ja osallisuus

- **Ei yhtään läheistä ystävää**, % 8. ja 9. luokan oppilaista/ % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista/ % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
- **Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa**, % 8. ja 9. luokan oppilaista/ % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista/ % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
- **Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran**, % 8. ja 9. luokan oppilaista/ % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista/ % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
- Mielenterveyden **ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä** saavat 16 – 24 –vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä
- **Alkoholista liikaa käyttävien** osuus (AUDIT-C), % 20 – 64-vuotiaat, % 75 vuotta täyttäneet

Turvallisuusindikaattorit

2.

2. Opiskelu, työ ja toimeentulo

3. Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

- Vanhemmuuden puutetta, % 8. ja 9. luokan oppilaista
- Läheisen alkoholin käyttö aiheuttanut ongelmia, % 8. ja 9. luokan oppilaista/ % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista/ % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
- Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista/ % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista/ % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
- Kiusaamiseen ei ole puututtu koulun aikuisten toimesta, % 8. ja 9. luokan oppilaista/ % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista/ % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
- Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuina olleet 0 – 17 –vuotiaat
- Koulun/ oppilaitoksen fyysisissä työoloissa puutteita, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista/ % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista
- Asuinalueensa turvallisuuteen tyytyväisten osuus, % 20 – 64 –vuotiaat, 65 vuotta täyttäneet

4. Kunnan palvelut

- Päivähoito, koulu, sosiaali- ja terveydenhuolto, vapaa-aika, muut palvelut
 - Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastolla hoidossa olleet 15 – 24 –vuotiaat/ 1 000 vastaavanikäistä, 25 -64 –vuotiaat/ 1 000 vastaavanikäistä

Sisältö

- ❖ **Sähköinen hyvinvointikertomus**
 - ❖ Taustaa
 - ❖ Rakenne
 - ❖ Turvallisuusindikaattorit
- ❖ **Sähköinen hyvinvointikertomus hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisen työkaluna Pirkanmaalla**
- ❖ **Sähköinen hyvinvointikertomus rikosten ehkäisyn työvälineenä**

TOIMEENPANOSUUNNITELMA

http://www.pshp.fi/fi-FI/Sairaanhoitopiiri/Alueellinen_yhteistyö

1. Alueellinen taso

1.1 Terveyden edistämisen toiminnallisen kokonaisuuden toteutuminen potilaan näkökulmasta

1.2 Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen organisaatiomallin toiminta koordinaatitasolla

1.3 Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen organisaatiomallin toiminta ohjauksen tasolla

1.4 Alueellisen hyvinvointikertomuksen laatimistyö

1.5 Asiantuntija- ja koulutustuki kunnille

1.6 Tuetaan osaltaan kansallisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä lisäävien ja terveyseroja kaventavien ohjelmien toimeenpanoa Pirkanmaalla

1.7 Osallistutaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä lisäävien alueellisten mallien rakentamiseen ja toimeenpanoon

1.8 Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen näkökulman huomioon ottaminen kaikessa alueellisessa suunnittelussa

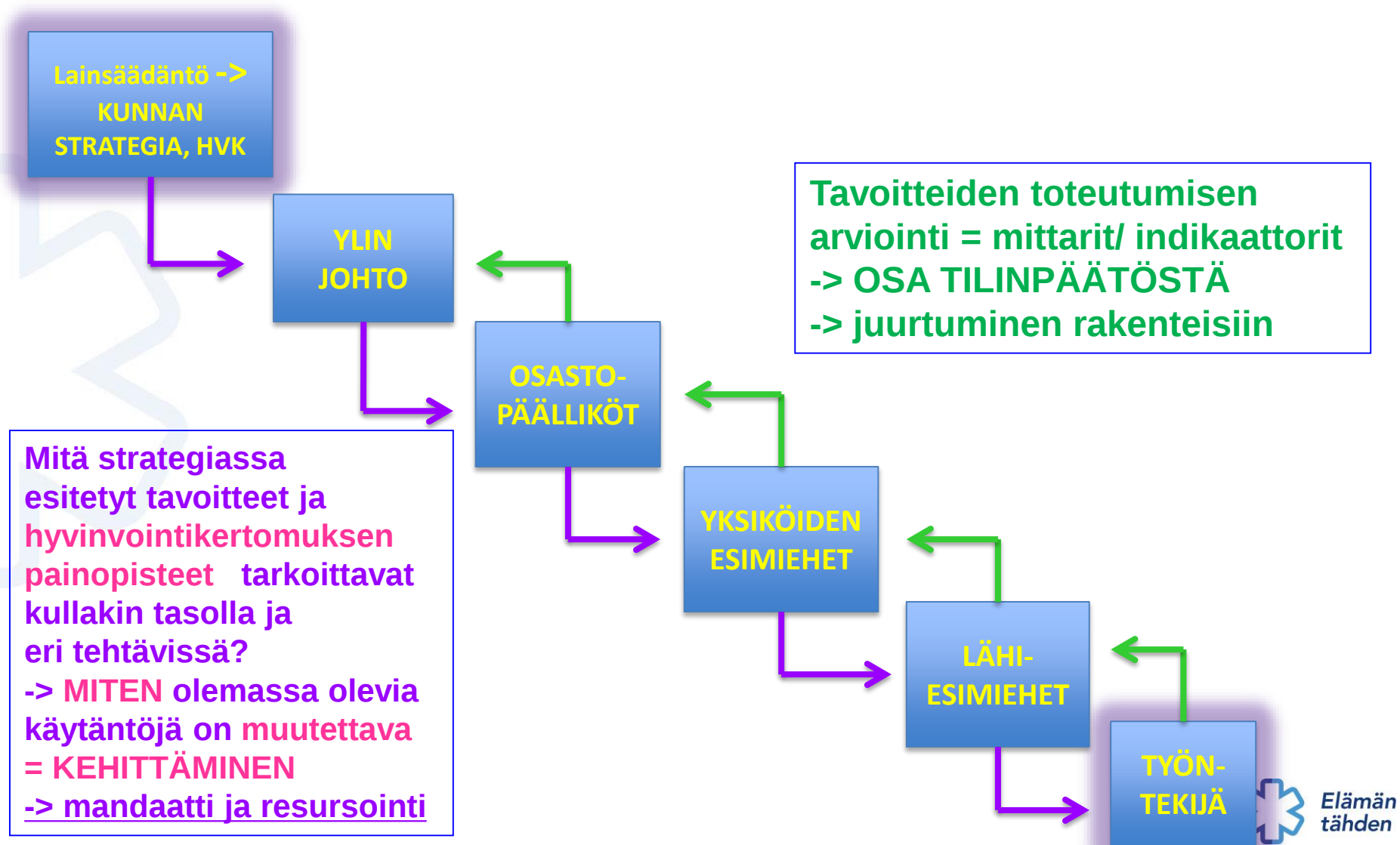
2. Kunnat

3. Perusterveydenhuolto

4. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin tuottama erikoissairaanhoito

TAVOITE: terveyserojen kaventaminen ja turvallisuuden lisääminen osaksi kaikkien päivittäistä työtä

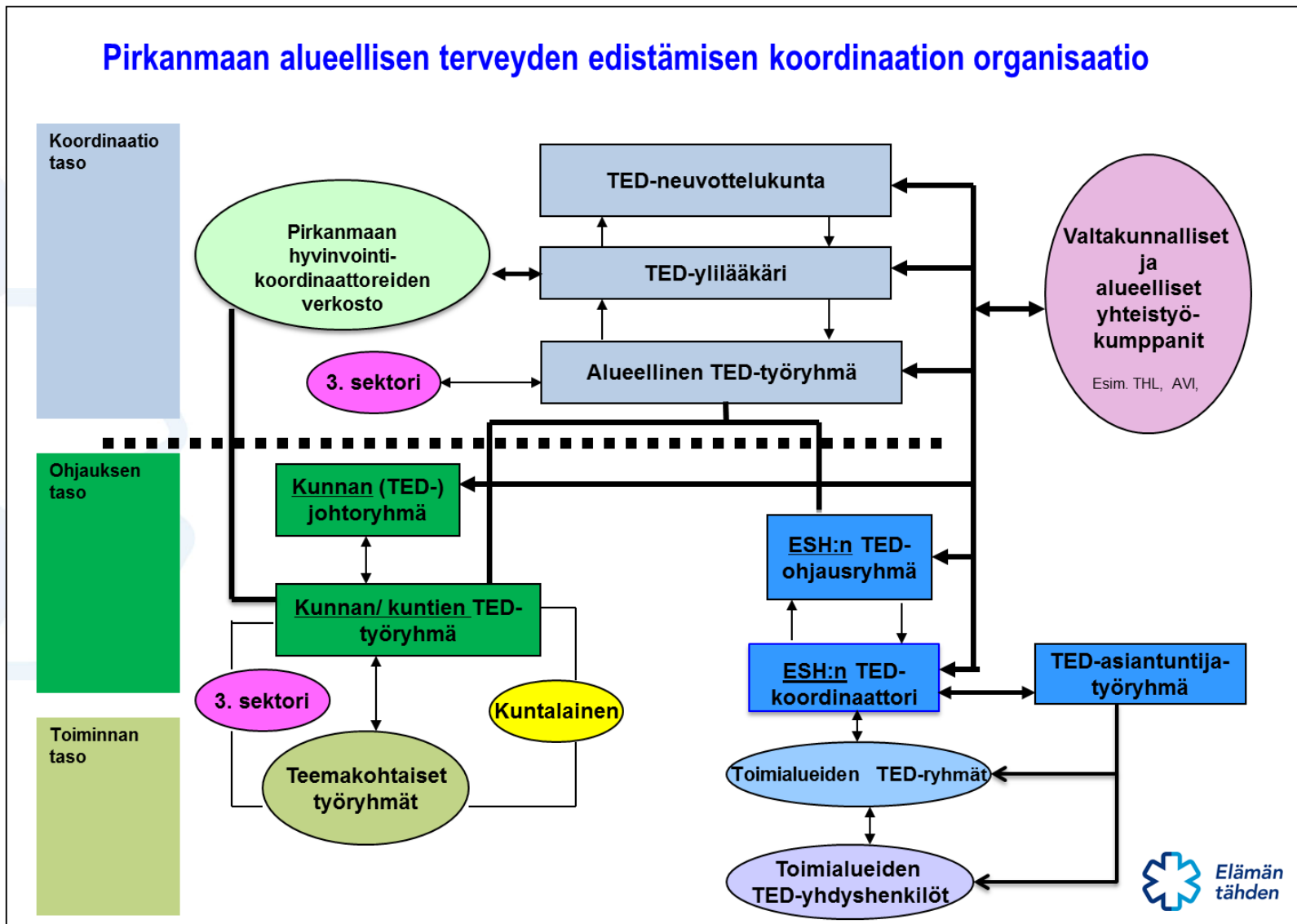
= **KEHITTÄMINEN** => **NYKYISTEN TOIMINTAKÄYTÄNTÖJEN MUUTOS**

Pirkanmaan alueellinen terveyden edistämisen koordinaatio

TAVOITTEENA VÄESTÖN HYVINVOINTI- JA TERVEYSEROJEN KAVENTAMINEN ERI TOIMIJOIDEN YHTEISTYÖLLÄ

Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen koordinaation organisaatio

Terveyden edistämisen neuvottelukunta 2013 - 2017

http://pshp.fi/fi-FI/Sairaanhoitopiiri/Hallinto_ja_paatoksenteko/Terveysten_edistamisen_neuvottelukunta

- ❖ Kunnallisneuvos Antero Saksala, **puheenjohtaja**
- ❖ Hallintoylihoitaja Tiina Surakka, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
- ❖ Toiminnanjohtaja Ulla Harala, Hämeenmaan Sydänpiiri
- ❖ Professori Leena Koivusilta, Tampereen yliopisto
- ❖ Sivistysjohtaja Nina Lehtinen, Lempäälä
- ❖ PSHP:n hallituksen jäsen Tuukka Liuha, Lempäälä
- ❖ Suunnittelupäällikkö Marko Mäkinen, Pirkanmaan liitto
- ❖ PSHP:n hallituksen jäsen Tuula Petäkoski-Hult, Lempäälä
- ❖ Johtaja Tommi Vasankari, UKK-Instituutti, **varapuheenjohtaja**
- ❖ Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari, Akaa
- ❖ Suunnittelupäällikkö Mika Vuori, Tampere
- ❖ Toimittaja Kati Kalliosaari, Alma Aluemediat
- ❖ Ylilääkäri Maarit Varjonen-Toivonen, Pshp/ PETE , **esittelijä**
- ❖ Koordinoitipäällikkö Riitta Salunen, Pshp/ PETE, **sihteeri**

Alueellinen terveyden edistämisen työryhmä (20.3.2017)

Irma Saarikivi	Kehittämissuunnittelija	Akaan kaupunki
Tarja Soukko	Johtava hoitaja	Hämeenkyrön kunta
Timo Tallila	Perusturvajohtaja	Ikaalisten kaupunki
Lea Nurminen	Sivistystoimenjohtaja	Juupajoen kunta
Hannele Rahkonen	Työhyvinvointi-koordinaattori	Jämsän kaupunki
Jenni Joensuu-Partanen	Yleiskaavasunnittelija	Kangasalan kunta
Anne Perälä	Sairaanhoitaja	Kihniön kunta/ Pihlajalinna
Sanna Luukkanen	Hallintojohtaja	Kuhmoisten kunta
Tuula Salminen	Suunnittelija	Lempäälän kunta, sosiaali- ja terveystoimi
Atte Viinikka	Hallintopäällikkö	Mänttä-Vilppulan kaupunki
Anne Markkula	Hoitotyön johtaja	Nokian kaupunki
Terhi Kettunen	Vs. liikuntapäällikkö	Oriveden kaupunki
Anne Perälä	Sairaanhoitaja	Parkanon kaupunki/ Pihlajalinna
Anu Mäenpää	Palveluohjaaja/ ruoka- ja puhtauspalvelut	Pirkkalan kunta
Tiina Mäkiranta	Vapaa-aikatoimensihteeri	Punkalaitumen kunta
Mia Sorri	Kehittämispäällikkö	Pälkäneen kunta
Jukka Majala	Vapaa-aikaohjaaja	Ruoveden kunta

Marja-Leena Parto-Koski	Laatujohtaja, hyvinvointikoordinaattori	Sastamalan kaupunki
Leena-Kaisa Nikkarinen	Terveyden edistämisen suunnittelija	Tampereen kaupunki
Juha Salo	Sivistystoimenjohtaja	Urjalan kunta
Marja-Liisa Nyholm	Hyvinvointikoordinaattori	Valkeakosken kaupunki
Kati Moisio	Siivous- ja ruokahuoltopäällikkö	Vesilahden kunta
Ritva Kämäri	Vastaava työterveyshoitaja	Virtain kaupunki
Soile Vuolle	Johtava ylihoitaja	Ylöjärven kaupunki
Sampsa Kivistö	Liikunnan kehittäjä	Hämeen Liikunta ja Urheilu
Sini Männistö	Ylitarkastaja	Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
		Työterveyslaitos
Kati Multanen	Järjestösuunnittelija	Suomen Diabetesliitto ry
		YTHS
Kirsi Wiss	Asiantuntija	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL, Terveyskäyttäytymisen ja terveyden edistämisen yksikkö
Juha Ahonen	Koordinointipäällikkö, esh TED-koordinaattori	PSHP/ TA 5
Auli Pölönen	Koordinointipäällikkö	PSHP/ TA 1
Riitta Salunen	Koordinointipäällikkö	PSHP / PETE
Merja Wikman	Toimistos sihteeri	PSHP/ PETE, sihteeri
Maarit Varjonen-Toivonen	Ylilääkäri	PSHP / PETE, puheenjohtaja

Pirkanmaan hyvinvointikoordinaattoreiden verkosto (20.3.2017)

Irma Saarikivi	(sote, hallinto)	Akaa ja Urjala
Erkki Jortikka	(keskushallinto)	Hämeenkyrö
Sari Sarkonen	(liikunta ja nuoriso)	Ikaalinen
Lea Nurminen	(sivistys)	Juupajoki
Hannele Rahkonen	(keskushallinto)	Jämsä
Maija Mäkinen	(sivistys)	Kangasala
Anne Perälä	(sote)	Kihniö ja Parkano/ Pihlajalinna
Sanna Luukkanen	(keskushallinto)	Kuhmoinen
Tuula Salminen	(sote, hallinto)	Lempäälä
Atte Viinikka	(keskushallinto)	Mänttä-Vilppula
Satu Kankkonen	(liikunta ja vapaa-aika)	Nokia
Tuija Peurala	(keskushallinto)	Orivesi
Anne Kytölä	(sote)	Pirkkala
Mia Sorri	(keskushallinto)	Pälkäne
Marja-Leena Parto-Koski	(sote, keskushallinto)	Punkalaidun ja Sastamala
Helena Pesu	(sote, hallinto)	Ruovesi ja Virrat/ Keiturin Sote
Leena-Kaisa Nikkarinen	(keskushallinto)	Tampere
Marja-Liisa Nyholm	(keskushallinto)	Valkeakoski
Anne Mäki	(sivistys)	Vesilahti
Soile Vuolle	(sote)	Ylöjärvi
Maarit Varjonen-Toivonen		PSHP/ PETE (pj)

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus 2017 – 2020

LAADITTU ALUEELLISENA YHTEISTYÖNÄ

http://pshp.fi/fi-FI/Sairaanhoitopiiri/Alueellinen_yhteistyö/Terveystiedustaminen/Alueellinen_hyvinvointikertomus

INDIKAATTORIT

- ❖ Valmistelevala pientyöryhmä VALMU
 - Alueellinen TEDtr, hyvinvointikoordinaattorit
 - Erikoissairaanhoidon TED-asiantuntijat
 - Alueellinen ravitsemustr
- ❖ Terveystiedustamisen neuvottelukunta 5.2.2016

PAINOPISTEET

- ❖ VALMU
 - Alueellinen TEDtr, hyvinvointikoordinaattorit
 - Erikoissairaanhoidon TED-asiantuntijat
 - Alueellinen ravitsemustr
- ❖ Erikoissairaanhoidon TED- ohjausryhmä: luonnos 8.3.2016
- ❖ Terveystiedustamisen neuvottelukunta 1.4.2016

TOIMENPITEET, ARVIO RESURSSITARPEISTA, TOTEUTUMISEN ARVIOINTIMENETTELYT

- ❖ VALMU
 - Alueellinen TEDtr, hyvinvointikoordinaattorit
 - Erikoissairaanhoidon TED-asiantuntijat
 - Alueellinen ravitsemustr
- ❖ Erikoissairaanhoidon TED- ohjausryhmä 16.5.2016
- ❖ Terveystiedustamisen neuvottelukunta 27.5.2016

HYVÄKSYMISEN MENETTELYT

HYVÄKSYNTÄ KUNTIEN JA MUIDEN SIDOSRYHMIEN LAUSUNTOJA VARTEN

- ❖ Syyskuun alku
 - Erikoissairaanhoidon TED-ohjausryhmä
 - Terveystiedustamisen neuvottelukunta 26.8.2016
 - PSHP:n johtoryhmä 5.9.2016

LAUSUNTOKIERROS

- ❖ Syyskuu - lokakuun puoliväli ad 18.10.2016

MAHDOLLISET TÄYDENNYKSET JA MUUTOKSET

- ❖ Lokakuun loppu – marraskuu

HYVÄKSYMINEN PSHP:n VALTUUSTO

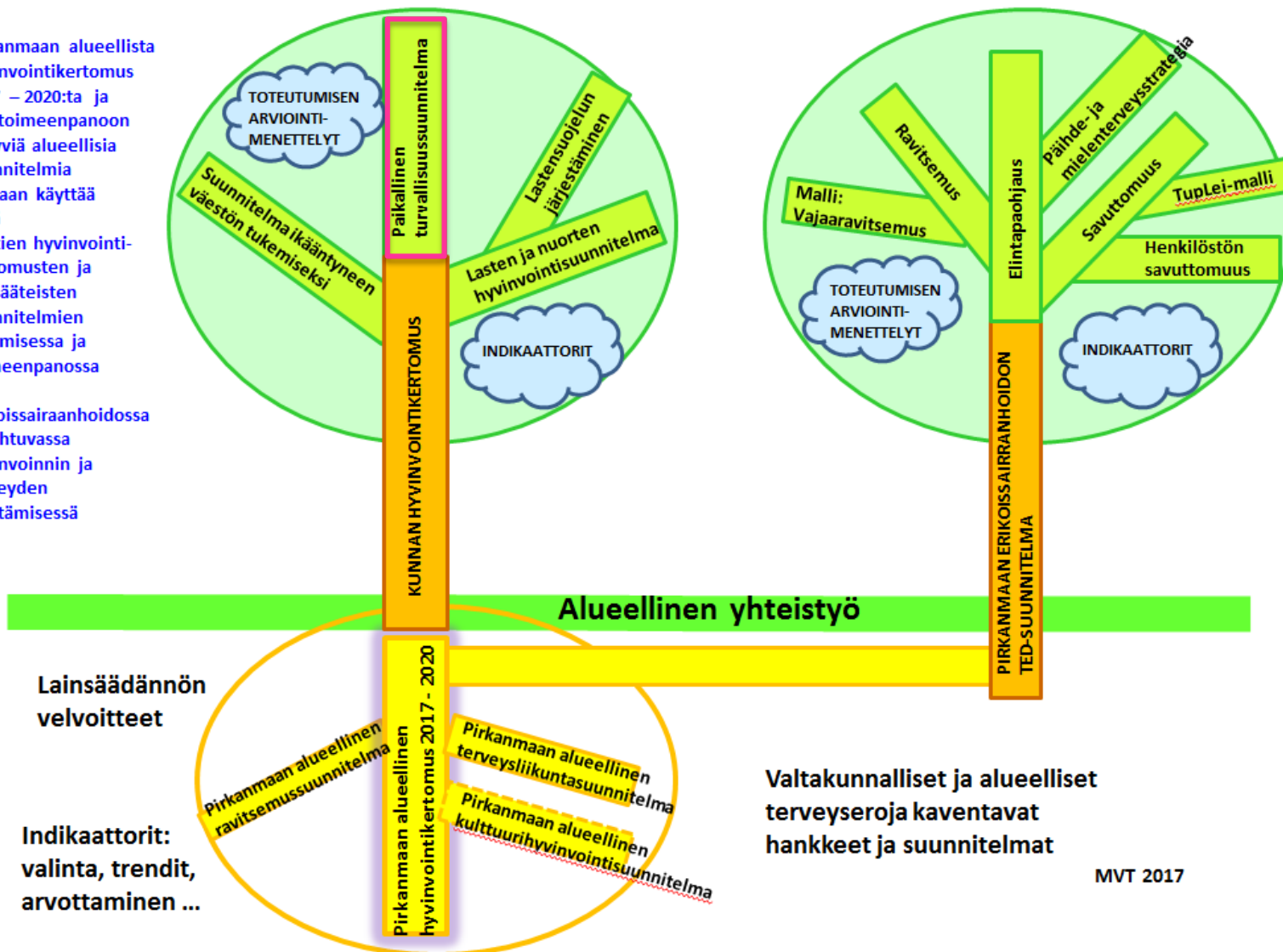
- ❖ Marraskuu – joulukuu
 - Erikoissairaanhoidon TED-ohjausryhmä 17.10.2016
 - Terveystiedustamisen neuvottelukunta 25.10.2016
 - > PSHP:n johtoryhmä 7.11.2016
 - > Pshp:n hallitus 21.11.2016
 - > Pshp:n valtuusto 12.12.2016

-> Toimeenpano 1/2017 alkaen

Alueelliset suunnitelmat hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseksi

Pirkanmaan alueellista hyvinvointikertomus 2017 – 2020:ta ja sen toimeenpanoon liittyviä alueellisia suunnitelmia voidaan käyttää sekä kuntien hyvinvointikertomusten ja lakisääteisten suunnitelmien laatimisessa ja toimeenpanossa että erikoissairaanhoidossa tapahtuvassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä

SUUNNITTELUTAULUKKO: Terveyden edistämisen alueellisen koordinaation painopisteet vuosille 2017 – 2020 ja niiden toimeenpano

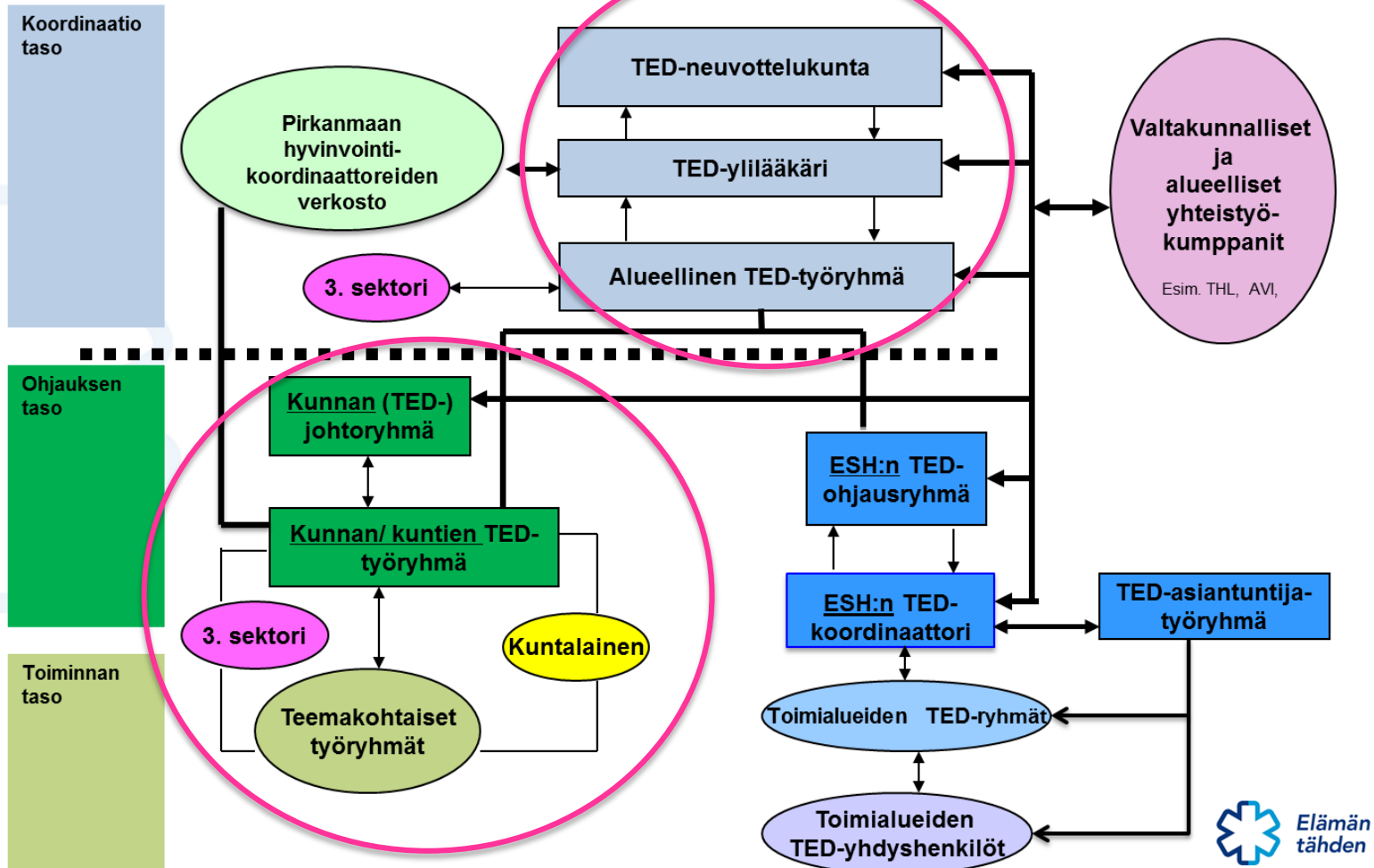
PAINOPISTEET	TAVOITTEET	TASOT	TOIMENPITEET	VASTUUTAHOT: KÄYNNISTYS JA TOIMEENPANO	ARVIO RESURSSI- TARPEISTA	EHDOTUS TOTEUTUMISEN ARVIOINTI- MENETTELYIKSI
1. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	- Perheitä on tuettu - Lasten ja nuorten liikkuamisaktiivisuutta on lisätty - Lasten, nuorten ja perheiden ruoka-tottumukset ovat parantuneet - Lasten ja nuorten mielen hyvinvointia on seurattu	ALUE	TOIMEENPANO YHDESSÄ KUNTIEN, PSHP:n TUOTTAMAN ERIKOISSAIRAANHOIDON JA MUIDEN TOIMIJOIDEN KANSSA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVIN RESURSSEIN			
2. Ikäihmisten elämänhallinnan edistäminen	- Ikäihmisten osallisuutta ja sosiaalisten verkostojen lisäämistä on tuettu - Ikäihmisten ravitsemustila on parantunut - Ikäihmisten toimintakyvyn ja esteettömyyden lisäämistä on tuettu	PIRKAN- MAAN ERIKOIS- SAIRAA- HOITO	TOIMEENPANO PSHP:n TUOTTAMASSA ERIKOISSAIRAANHOIDOSSA			
3. Päihteettömän elämäntavan tukeminen	- Kulttuuria on kehitetty päihteettömäksi - Päihteettömyyteen liittyvää viestintää on lisätty - Päihteettömyyden edistämisen valmiuksia on edistetty sote-ammattilaisten työssä	KUNNAT	KUNNAT HYÖDYNTÄVÄT OMASSA HYVINVOINTIKERTOMUSTYÖSSÄÄN ALUEELLISEN HYVINVOINTIKERTOMUKSEN SISÄLTÖÄ			
4. Savuttomuudesta terveyttä	- Savuttomien työpaikkojen lisäämistä on tuettu - Viestintää savuttomuuden hyödyistä on lisätty - Savuttomuuden edistämistä kouluissa on tuettu					

Sisältö

- ❖ **Sähköinen hyvinvointikertomus**
 - ❖ Taustaa
 - ❖ Rakenne
 - ❖ Turvallisuusindikaattorit
- ❖ **Sähköinen hyvinvointikertomus hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisen työkaluna Pirkanmaalla**
- ❖ **Sähköinen hyvinvointikertomus rikosten ehkäisyn työvälineenä**

TAVOITTEENA VÄESTÖN HYVINVOINTI- JA TERVEYSEROJEN KAVENTAMINEN ERI TOIMIJOIDEN YHTEISTYÖLLÄ

Pirkanmaan alueellisen terveyden edistämisen koordinaation organisaatio

2.3.2017 Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä ...
VALTIONEUVOSTON ASETUS KUNNAN PERUSPALVELUJEN VALTIONOSUUDESTA/
3 § Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosan määräytymisperusteet 1.

1. Toimintaa kuvaavat indikaattorit. Tieto saadaan kunnan asiakirjoista

Koulu

1. Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus, kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen. Kunta tekee koulussa tarkastuksen 3 v välein
2. Vähintään 16h/vk työskentelevien opettajien lkm/100 oppilasta
3. Koulupsykologin työpanos/vk/ 100 oppilasta
- Koulukuraattorin työpanos/vk/ 100 oppilasta
4. Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärän seuranta
5. Koulussa on yhteisesti sovittu menettelytapa koulutapaaturmien ennaltaehkäisemisestä
6. Koulun oppilaita aktivoidaan koulumatkaliikuntaan
7. Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit
8. Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokasuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä
9. Koulun opetussuunnitelmassa on kuvattu kouluruokailun järjestämisessä tehtävä yhteistyö ruokailusta vastaavan henkilökunnan kanssa

Liikunta

10. Kunnassa on päätetty terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan vastuutahosta
11. Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarvointiin
12. Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen
13. Kunnan hyvinvointikertomukseen sisältyy kuvaus kuntalaisten liikunta-aktiivisuudesta
14. Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa
15. Kunnassa kokoontuu säännöllisesti liikuntaseurojen ja –yhdistysten sekä kunnan yhteinen asiantuntijaelin
16. Kunta tekee liikuntapaikkojen ja –palveluiden käyttäjille asiakaspalautekyselyjä vähintään joka toinen vuosi
17. Kuinka usein kunta seuraa lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta
18. Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille
19. Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

**2.3.2017 Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä ...
VALTIONEUVOSTON ASETUS KUNNAN PERUSPALVELUJEN VALTIONOSUUDESTA/
3 § Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosan määräytymisperusteet**

2.

Kuntajohto

20. Kunnan investointiohjelmassa huomioitu kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteet

21. Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

22. Kunnan talousarvioissa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

23. Kunnassa laaditaan laaja hyvinvointikertomus kerran valtuustokaudessa

Kunnan HYTE-rakenteet

24. Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

25. Kunnassa toimii hallituksen tai valtuuston asettama lapsiparlamentti tai vastaava

26. Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

27. Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

28. Kunnanhallituksessa tai kunnanvaltuustossa on käsitelty paikallista turvallisuussuunnitelmaa ja päätetty toimenpiteistä

2. Toiminnan tulosta kuvaavat indikaattorit. Tieto saadaan valtakunnallisista kyselyistä ja tietopankeista

Kouluikäiset

1. THL:n kouluterveyskysely, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista

- ❖ Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi
- ❖ Tupakoi päivittäin
- ❖ Ylipaino

Nuoret aikuiset

2. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 – 24-vuotiaat

3. Nuorisotyöttömät, osuus 18 – 24 -vuotiaasta työvoimasta

Työikäiset

4. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 25 – 64 –vuotiaiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä

5. Työkyvyttömyyseläkettä saavien 25 – 64 -vuotiaiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä

Ikäihmiset

6. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä

Paikallinen turvallisuussuunnitelma : Pirkanmaan sairaanhoitopiiri 2015

<https://www.teaviisari.fi>

 Pisteet	Pirkanmaan sairaanhoitopiiri	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	Koko maa
Paikallinen turvallisuussuunnitelma	72	61	62
Käsitelty johtoryhmässä 	83 <i>Toteutuu hyvin</i>	67 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	72 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>
Käsitelty hallituksessa tai valtuustossa 	88 <i>Toteutuu hyvin</i>	69 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	75 <i>Esitelty</i>
Käsitelty hyvinvointiryhmässä 	46 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	45 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	39 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>

Tavoitteet hyvinvointikertomuksessa

← Pisteet	Pirkanmaan sairaanhoitopiiri	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	Koko maa
Hyvinvointikertomuksen tavoitteet	63	65	72
Ravitsemus i	68 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	57 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	51 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>
Liikunta i	96 <i>Toteutuu hyvin</i>	83 <i>Toteutuu hyvin</i>	84 <i>Toteutuu hyvin</i>
Savuttomuus i	99 <i>Toteutuu hyvin</i>	93 <i>Toteutuu hyvin</i>	93 <i>Toteutuu hyvin</i>
Alkoholi ja huumeet i	51 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	61 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	66 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>
Mielenterveys i	82 <i>Toteutuu hyvin</i>	80 <i>Toteutuu hyvin</i>	76 <i>Toteutuu hyvin</i>
Tapaturmat i	80 <i>Toteutuu hyvin</i>	76 <i>Toteutuu hyvin</i>	78 <i>Toteutuu hyvin</i>
Väkivalta ja turvallisuus i	32 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	41 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	63 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>
Ympäristö ja ilmasto i	13 <i>Paljon kehitettävää</i>	38 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	56 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>
Lapset ja nuoret i	32 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	42 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	65 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>
Työikäiset i	99 <i>Toteutuu hyvin</i>	96 <i>Toteutuu hyvin</i>	94 <i>Toteutuu hyvin</i>
Ikääntyneet i	96 <i>Toteutuu hyvin</i>	91 <i>Toteutuu hyvin</i>	89 <i>Toteutuu hyvin</i>
Työttömät i	92 <i>Toteutuu hyvin</i>	85 <i>Toteutuu hyvin</i>	84 <i>Toteutuu hyvin</i>
Maahanmuuttajat i	11 <i>Paljon kehitettävää</i>	34 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	55 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>
Vammaiset i	25 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	45 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>	59 <i>Toteutuu vaihtelevasti</i>

KYSYMYS

16. Onko seuraavat kansanterveyshaasteet huomioitu kuntanne laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteissa? Alkoholi ja huumeet

Pisteet

Vastaus

0 pistettä

Ei

50
pistettä

Kyllä

100
pistettä

Kyllä ja toimenpiteet kirjattu

100
pistettä

Kyllä ja toimenpiteet on tarkennettu vuosittaisella tasolla esim. talous- ja toimintasuunnitelmassa

TIEDONKERUU

Tiedonkeruu kunnan johdolle väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä 2015

Yhteiset käytännöt : Pirkanmaan sairaanhoitopiiri 2015

 Pisteet	Pirkanmaan sairaanhoitopiiri	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	Koko maa
Yhteiset käytännöt	87	85	86
Tupakoinnin ja päihteidenkäytön ehkäisy	76	75	76
Häirinnän ja väkivallan ehkäisy	88	85	88
Kiusaamistapausten käsittely	96	97	96
Poissaolot	97	92	93
Tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisy	86	84	84
Mielenterveys	97	96	96
Oppilasruokailu	68	66	67
Oppilashuoltotyö	84	83	84

Kuntajohto: Pirkanmaan sairaanhoitopiiri 2015

TOP 10 kuvaa organisaation tai alueen organisaatioiden keskeisimmät vahvuudet ja kehittämiskohteet verrattuna koko maan tilanteeseen.

VAHVUUDET ?

Kuntalaisfoorumeja Lapsiparlamentti tai vastaava	i
Kunnan hyvinvointitavoitteet huomioitu Kunnan investointiohjelmassa	i
Tavoitteet toiminta- ja taloussuunnitelmassa Työikäisten työ- ja toimintakyky paranee	i
Johtoryhmä seuraa Elintapoja	i
Tavoitteet toiminta- ja taloussuunnitelmassa Lasten turvallisuus vähenee	i
Hyvinvointikertomuksen tavoitteet Ravitsemus	i
Valtuustolle raportoitu Kunnan palveluissa toteutettavia toimenpiteitä	i
Valtuustolle raportoitu Elintapoja	i
Valtuustolle raportoitu Sairastavuutta	i
Verkkosivuilla tarkasteltavissa Laaja hyvinvointikertomus	i

KEHITTÄMISKOhteet ?

Tavoitteet toiminta- ja taloussuunnitelmassa Nuorten alkoholin ja huumeiden käyttö ei lisääntynyt	i
Hyvinvointikertomuksen tavoitteet Maahanmuuttajat	i
Tavoitteet toiminta- ja taloussuunnitelmassa Nuorten tupakointi vähenee	i
Hyvinvointikertomuksen tavoitteet Ympäristö ja ilmasto	i
Savuton Kunta Julistautunut savuttomaksi	i
Johtamisvastuu terveyden edistämisessä Kirjallinen päätös vastuutahon nimeämisestä	i
Hyvinvointikertomuksen tavoitteet Vammaiset	i
Hyvinvointikertomuksen tavoitteet Lapset ja nuoret	i
Tavoitteet toiminta- ja taloussuunnitelmassa Väestön tyytyväisyys terveyspalvelujen saatavuuteen ja toimivuuteen säilyy vähintään nykyisellä tasolla	i
Hyvinvointikertomuksen tavoitteet Väkivalta ja turvallisuus	i

Sähköinen hyvinvointikertomus : ohjaava työkalu

❖ Osa I Väestön hyvinvoinnin kehitys valtuustokaudella 2013 – 2016

1. Indikaattoreiden ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

- Talous ja elinvoima
- Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet
- Nuoret ja nuoret aikuiset
- Työikäiset
- Ikäihmiset
- Kaikki ikäryhmät

2. Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

3. Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

❖ Osa II Hyvinvointisuunnitelma valtuustokaudelle 2017 – 2020

4. Hyvinvoinnin painopisteet ja strategiset suunnitelmat

5. Huomioitavat kansalliset ja alueelliset hyvinvoinnin edistämisen ohjeet, suositukset ja suunnitelmat

6. Hyvinvointisuunnitelma vuosille 2017 – 2020 (suunnittelutaulukko)

❖ Osa III Valtuustokäsittely

7. Suunnitelman laatijat

8. Suunnitelman hyväksyminen

Kiitos mielenkiinnosta

Maarit Varjonen-Toivonen

Ylilääkäri

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri, Perusterveydenhuollon yksikkö

maarit.varjonen-toivonen@pshp.fi

GSM 050 574 4950